

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIJ VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI**

**ALISHER NAVOIY NOMIDAGI TOSHKENT DAVLAT
O'ZBEK TILI VA ADABIYOTI UNIVERSITETI**

O'quv va ilmiy ishlar bo'yicha prorektor
S. Normigmatov

**Bakalavriat ta'lim yo'nalishi 3-kurs
talabalarining malakaviy (pedagogik) amaliyot
dasturi**

Bilim sohasi: 100000 – Gumanitar soha

Ta'lim sohasi: 110000 – Pedagogika

Ta'lim yo'nalishi 5 111 200 – O'zbek tili va adabiyoti

Amaliyot davomiyligi – 2 hafta

Toshkent – 2021

Ikki haftalik amaliyotning ishchi o'quv dasturi Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o'zbek tili va adabiyoti universiteti Kengashining 2022-yil "12 avgust"dagi 1 -sonli bayonnomasi bilan tasdiqlangan.

Tuzuvchilar: **Roza Niyozmetova** – Alisher Navoiy nomidagi ToshDO*TAU O'zbek tili va adabiyotini o'qitish metodikasi kafedrası professori, pedagogika fanlari doktori

Klaraxon Mavlonova – Alisher Navoiy nomidagi ToshDO*TAU Amaliy tilshunoslik va lingvodidaktika kafedrası katta o'qituvchisi, ped.f.d. (PhD)

Taqrizchilar: **M. Sariboyeva** – GuIDU dotsenti, p.f.n.

G*. Hamroyev – RTM Filologiya bo'limi boshlig'i, katta o'qituvchi, ped.f.d. (PhD)

O'zbek tili va adabiyotini o'qitish fakulteti dekani

L. Raupova

O'zbek adabiyotini o'qitish metodikasi kafedrası mudiri

M. Abdullayeva

Lingvodidaktika kafedrası mudiri v.b.

Sh. Abduraimov

KIRISH

Respublikamizda "uzluksiz talim tizimini yanada takomillashtirish yo'lini davom ettirish, sifati ta'lim xizmatlariga imkoniyatlarni oshirish, mehnat bozorining zamonaviy ehtiyojlariga muvofiq yuqori malakali kadrlarni tayyorlash", shu bilan birgalikda umumiy o'rta ta'lim sifatini tubdan oshirish, ish beruvchilarning ehtiyojlariga javob beradigan mutaxassisliklar bo'yicha tayyorlash hamda oliy ta'lim tizimida faoliyatining sifati va samaradorligini oshirish borasida keng ko'lamli ishlar olib borilmoqda.

Amaliyot – nazariy bilimlarni mustahkamlash, amaliy ko'nikma va mahorat hosil qilish, ta'lim dasturining ma'lum (yakuniy) qismidagi mavzusi bo'yicha materiallar to'plash uchun o'tkaziladigan o'quv jarayonining bir qismi.

Tanishtiruv amaliyoti – bakalavriatning II kurs talabarlari tomonidan kelajakdagi kasbiy faoliyat haqida boshlang'ich ma'lumotlarni olish va nazariy bilimlarni mustahkamlash maqsadida o'taladigan amaliyot turi hisoblanadi.

Bugungi kunda "o'qitish metodikasini takomillashtirish, ta'lim-tarbiya jarayoniga individuallashtirish tamoyillarini bosqichma-bosqich tatbiq etish" kabi vazifalar "O'zbekiston Respublikasi xalq ta'limi tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida"gi Farmonda belgilab berildi. Ana shu islohotlar silsilasida ta'lim bosqichlari orasidagi uzviylik va uzliksizlikni, ular orasidagi aloqa va bog'lanishlarni kuchaytirish alohida ahamiyat kasb etadi. Ayni shu vazifani amalga oshirishni ta'minlash ko'p jihatdan malakaviy amaliyotga ham bog'liqdir. Mazkur amaliyot dasturi bevosita ushbu maqsadlarni amalga oshirishga xizmat qiladi.

I. Tanishtiruv amaliyotining maqsad va vazifalari

Talabalarning bir kunlik amaliyoti mazkur vazifalarni o'z ichiga oladi:

1. O'z mutaxassisligi bo'yicha universitetda olgan nazariy bilimini amaliyot bilan mustahkamlash.
2. Yuqori malakali, ko'p yillik ish tajribasiga ega o'qituvchilarning ish tajribalarini o'rganish. O'z mutaxassisligidan dars olib borish malakasini egallash.
3. O'quv yurti hayoti, uning o'quv-metodik yo'nalishi, o'quv-tarbiya jarayoni bilan tanishish, o'quv yurtidagi ta'lim-tarbiya ishlarida faol qatnashish, mustaqil ish yuritish malakasini hosil qilish.
4. O'zbek tili va adabiyot fanlaridan sinfdan tashqari olib boriladigan ishlarni o'rganish va tashkil etishda qatnashish.

5. O'zlashtirishda orqada qolgan o'quvchilar bilan darsda va darsdan tashqari individual ishlash usullarini o'rganish. O'quvchilarning o'zlashtirish darajasini ko'rishga hissa qo'shish.

6. O'quv yurtida o'z mutaxassislik fani yuzasidan olib boriladigan ilmiy-tadqiqot ishlari ustida fikr yuritish mavzu tanlash, material to'plash, ayrim sinov-tajriba ishlari olib borish, tajribali uslubchi o'quvchilar bilan suhbatlar o'tkazish.

7. Amaliyot davomida sinf rahbarlari ish uslubini o'rganish, o'quv muassasasi tarbiyaviy ish rejasiga mos tadbirlar tashkil etib, o'tkazishga rahbarlik qilish. O'quv yurti miqyosida o'tadigan tadbirlarda faol qatnashish.

8. O'zbek tili va adabiyotdan o'quv xonasini jihozlashga, ko'rgazmali qurollar, metodik qo'llanmalar bilan boyitishga yaqindan yordam berish.

II. Amaliyotni tashkil etish rejası

T/r.	BAJARILADIGAN ISHLAR MAZMUNI	MAS'UL SHAXS
1.	Fakultetda talabalarning bir kunlik amaliyotiga bag'ishlangan seminar o'tkazish	Amaliyot boshlig'i, dekanat, amaliyot rahbarlari
2.	Guruh talabalari bilan metodistlar suhbatı. O'quv yurti bilan talabalarni tanishtirish	Amaliyot rahbarlari
3.	Maktab darsliklari bilan tanishish	Ona tili va adabiyot o'quvchilari
4.	Universitet hamda amaliyot olib boriladigan muassasa faoliyatiga tegishli ma'lumotlarni OAVda yoritib borish	Amaliyot rahbari
5.	Amaliyot olib borilayotgan ta'lim muassasasida video va audio darslar (rolklar) tashkil etish	Amaliyot rahbari
6.	Ona tili va adabiyot xonasining jihozlanishi bilan tanishish	Amaliyot rahbari, mas'ul o'quvchilar
7.	Ona tili va adabiyot o'quvchisining ish rejası bilan tanishib chiqish	Amaliyot rahbari, mas'ul o'quvchilar
8.	Fan to'garaklari faoliyati bilan tanishish	Amaliyot rahbari, mas'ul o'quvchilar
9.	Amaliyot olib boriladigan muassasada professor-o'quvchilarning seminar-treningini tashkil etish	Kafedra mudiri, amaliyot rahbari
10.	Turli fanlardan tajribali o'quvchilarning darslarini kuzatish	Amaliyot rahbari, mas'ul o'quvchilar

11.	Biriktirilgan guruh o'quvchilari bilan hamkorlikda ishlash. Ish reja asosida tarbiyaviy soatlarni kuzatish	Amaliyot rahbari, mas'ul o'quvchilar
12.	Dars ishlantirishni tayyorlash, rasmiylashtirilishini kuzatish va o'rganish	Amaliyot rahbari, mas'ul o'quvchilar
13.	O'quvchilar o'rtasida kitobxonlikni targ'ib etishga qaratilgan davra suhbatlarini tashkil etish	Amaliyot rahbari, mas'ul o'quvchilar
14.	Sinf jurnallari bilan tanishish	Amaliyot rahbari, mas'ul o'quvchilar
15.	Ota-onalar yig'ilishlarini tashkil etishga ko'maklashish	Amaliyot rahbari, mas'ul o'quvchilar
16.	Tadbir va ijodiy kechalar tashkil etish va OAVda yoritish	Amaliyot rahbari, mas'ul o'quvchilar
17.	Baholar tabelini yuritishni o'rganish	Amaliyot rahbari, mas'ul o'quvchilar
18.	Tarbiyasi og'ir o'quvchilar bilan ishlashga o'rgatish	Amaliyot rahbari, mas'ul o'quvchilar
19.	Alisher Navoiy hamda Zahiriddin Muhammad Bobur tavalludiga bag'ishlangan tadbirga tayyorgarlik ko'rish	Amaliyot rahbari, mas'ul o'quvchilar
20.	Ko'rgazmali qurollar tayyorlashni o'rganish	Amaliyot rahbari, mas'ul o'quvchilar
21.	Dars mashg'ulotini loyihalashtirishni o'rganish	Amaliyot rahbari, mas'ul o'quvchilar
22.	Darsda AKTdan foydalanish ko'nikmasini shakllantirish	Amaliyot rahbari, mas'ul o'quvchilar
23.	Muassasadagi Yoshlar ittifoqi faoliyati bilan tanishib borish	Amaliyot rahbari, mas'ul o'quvchilar
24.	Ta'lim muassasasi o'quvchilari o'rtasida insholar tanlovi o'tkazish	Amaliyot rahbari, mas'ul o'quvchilar
25.	Iqtidorli o'quvchilar bilan ishlash	Amaliyot rahbari, mas'ul o'quvchilar
26.	Diktant.uz. loyihasi doirasida aksiya o'tkazish	Amaliyot rahbari, mas'ul o'quvchilar
27.	O'quvchilar uchun universitetda "Ochiq eshiklar kuni"ni tashkil etish	Amaliyot rahbari, mas'ul o'quvchilar
28.	Bajarilgan ishlar to'g'risida yillik hisobot yozib topshirish	Amaliyot rahbari

III. Bir kunlik amaliyot topshiriqlari

Pedagogik amaliyot jarayonida talaba tomonidan tayyorlanadigan

hujjatlar:

1. Talaba haqidagi ma'lumotnoma
2. DTS (Ona tili va adabiyot fanlari)
3. Amaliyot dasturi
4. Dars tahlili daftari
6. 2020-2021-o'quv yili uchun taqvim-mavzu reja (biriktirilgan 1ta sinfniki)
7. Ma'naviy-ma'rifiy faoliyatga oid hujjatlar (sinf rahbari hujjatlaridan namunalari, maktabda tashkil etilgan to'garaklar haqida ma'lumot)
8. Hisobot (amaliyot yakunida rejaga muvofiq tayyorlanadi).

III. Asosiy va qo'shimcha o'quv adabiyotlar hamda axborot manbalari

Asosiy adabiyotlar:

1. To'xliyev B., Shamsiyeva M., Ziyodova T. O'zbek tili o'qitish metodikasi. – T.: O'zbekiston Milliy kutubxonasi, 2010.
2. G'ulomov A., Qodirov M. Ona tili o'qitish metodikasi. – T: Fan va texnologiyalar, 2012.
3. Roziqov O. va b. Ona tili didaktikasi. – T: Yangi asr avlodi nashriyoti, 2005.
4. Husanboyeva Q., Niyozmetova R. Adabiyot o'qitish metodikasi. – T.: Innovatsiya-Ziyo, 2020. – 352 b.
5. To'xliyev B. Adabiyot o'qitish metodikasi. (o'quv qo'llanma). – T., Alisher Navoiy nomidagi O'zbekiston Milliy kutubxonasi nashriyoti, 2010. – 168 b.
6. Турдиев Н.Ш., Асадов Ю.М., Темиров Д.Ш. Умумий ўрта таълим тизимида ўқувчиларнинг компетенцияларини шакллантиришга йўналтирилган таълим технологиялари. – Тошкент: Т.Н.Қори Ниёзий номидаги ЎзПФИТИ, 2015. – 160 б.
7. Қозокбой Йўлдош, Мухайё Йўлдош. Бадий тахлил асослари. – Тошкент: Камалак, 2016. – 464 б.

Qo'shimcha adabiyotlar:

1. Karimov I. Yuksak ma'naviyat – yengilmas kuch. – T.: Ma'naviyat, 2008.
2. Мирзиёев Ш.М. Қонун устуворлиги ва инсон маънафаатларини таъминлаш – юрт тараққиёти ва халқ фаровонлигининг гарови // Куч адолатда, 2016 йил 8 декабрь. – № 47.
3. Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Алишер Навоий номидаги Тошкент давлат ўзбек тили ва адабиёти университетини ташкил этиш тўғрисида” ги ПФ-4797 сонли Фармони. 2016 йил 13 май.

4. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining “O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha Harakatlar strategiyasi to'g'risida”gi 2017-yil 7-fevraldagi farmoni.

5. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining “Oliy ta'lim tizimini yanada rivojlantirish chora-tadbirlari” to'g'risidagi qarori. – Xalq so'zi, 2017-yil, 21-aprel.

6. Umumiy o'rta ta'limning davlat ta'lim standarti / O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari to'plami. 2017-yil.

7. Ziyodova T. Hozirgi o'zbek adabiy tilini o'rganishda kommunikativ jadvallardan foydalanish. – T.: Xalq merosi, 2002.

8. Tolipov O' va b. O'quv-tarbiya jarayoniga pedagogik texnologiyalarni joriy etish. – T., 2004.

9. Suyunov H. Adabiyot darslarida savol-topshiriqlar ustida ishlash. – T., 2004.

10. Yo'ldoshev I., Mirzarahimova M. Ona tili va adabiyotdan noan'anaviy darslar. – T., 2006.

11. Hasanova B. Pedagogik amaliyot jarayonida tarbiyaviy ishlarni tashkil etish. (Metodik qo'llanma). – T., 2005.

12. Karimov B. Adabiyotshunoslik metodologiyasi. – T.: Muharrir, 2011.

13. Rajabova I. Adabiyot darslarini interfaol usullarda tashkil etish. – T.: Tamaddun, 2010.

14. Alimatov T. va b. O'zbek tilini o'qitishda innovatsion pedagogik texnologiyalardan foydalanish (metodik qo'llanma). Alisher Navoiy nomidagi O'zbekiston milliy kutubxonasi nashriyoti, 2013.

15. Ahmedova H. O'zbek tili o'qitishning zamonaviy texnologiyalari. – T.: Tafakkur, 2012.

16. Qodirov V.A. Mumtoz adabiyot o'qitish muammolari va yechimlar. – T.: Alisher Navoiy nomidagi O'zbekiston milliy kutubxonasi nashriyoti, 2009.

Elektron ta'lim resurslari

1. www.pedagog.uz
2. www.Ziyonet.uz
3. www.edu.uz